

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מעקב | יולי 2020

אנשי קשר:

סופי טוביסקוב

אנליסטית - מערכת דירוג ראשית

sophiet@midroog.co.il

אילאיל שטנר

אנליסטית בכירה - מערכת דירוג משנית

ilil@midroog.co.il

סיגל יששכר, סמנכ"ל

ראש תחום מימון חברות

i.sigal@midroog.co.il

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

	aa2.il	הערכת איתנות פיננסית של הבנק (BCA)
אופק: יציב	Aaa.il	פיקדונות לזמן ארוך ואגרות חוב
אופק: יציב	Aa1.il	כתבי התחייבות נדחים (הון משני תחתון)
אופק: יציב	Aa2.il(hyb)	שטרי הון נדחים (הון משני עליון)
אופק: יציב	Aa3.il(hyb)	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo)
-	P-1.il	פיקדונות לזמן קצר

מידרוג מותירה את הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית (BCA) של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ("הבנק") על כנה -

aa2.il. כיוון ההתפתחות של הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית הינו יציב.

דירוגי הפיקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק נותרו Aaa.il באופק יציב והם ממשיכים לגלם הנחת תמיכה חיצונית גבוהה מצד המדינה, של 2 רמות דירוג (נוטשים) ביחס להערכת האיתנות הפיננסית הפנימית.

דירוגי החובות הנחותים וההיבדניים נותרו על כנם כדלקמן: כתבי ההתחייבות הנדחים (הון משני תחתון) Aa1.il, ושטרי הון הנדחים (הון משני עליון) Aa2.il(hyb). דירוגים אלו מגלמים את הנחיתות המבנית של חובות אלו ביחס לחוב הבכיר של הבנק, את מדרג הבכירות בין החובות הנחותים עצמם, את השפעת מנגנוני ספיגת ההפסדים הגלומים בהם והנחה לתמיכת המדינה.

דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) על ידי מחיקה או מחיקה חלקית (מסווגים כהון רובד 2) נותרו Aa3.il(hyb). דירוג זה נמוך בנוטש אחד ביחס ל- BCA ובשלושה נוטשים ביחס לחוב הבכיר ומגלם את תנאי המכשיר ובהם הנחיתות החוזית ומנגנוני ספיגת ההפסדים של מכשיר זה וללא הנחת תמיכת מדינה.

כמו כן, מידרוג קובעת דירוג P-1.il לפיקדונות לזמן קצר. אופק הדירוג של כל ההתחייבויות נותר יציב.

שיקולים עיקריים להערכת האיתנות הפיננסית הפנימית (BCA) ודירוגי הבנק

הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית (BCA) של הבנק נתמכת בפרופיל עסקי הולם המבוסס על מותג חזק, נתחי שוק סבירים, בסיס לקוחות רחב ומפוזר, פיזור מקורות הכנסה ופעילות מול אוכלוסיות נישא, התורמים ליכולת השבת ההכנסות של הבנק. הבנק הינו בנק אוניברסאלי המספק ללקוחותיו מגוון שירותים בנקאיים ובכלל זה פעילות ענפה בשוק ההון, עם זאת, מיצובו העסקי מוגבל בשל גודלו הבינוני. הבנק מאופיין במדיניות ניהול סיכונים שמרנית התומכת בפרופיל הסיכון, כפי שבא לידי ביטוי גם במדדי איכות אשראי בולטים לחיוב ביחס ל- BCA ולקבוצת השוואה¹ לאורך זמן. בדומה למערכת, ריכוזיות האשראי של הבנק ביחס לכרית הספיגה ההונית עודנה גבוהה ביחס ל- BCA ומהווה משקולת על פרופיל הסיכון של הבנק, אולם הבנק פועל להקטינה, תוך המשך הטיית התיק לסגמנטים מפוזרים יותר. שיעורי הרווחיות של הבנק מציגים מגמת שיפור בשנים האחרונות, נוכח צמיחת תיק האשראי התומכת בהרחבת בסיס ההכנסות ויישום תכנית התייעלות החל משנת 2015, המגבילה את הגידול בהיקף ההוצאות של הבנק ומתבטאת בשיפור מתמשך ביחס היעילות התפעולית של הבנק. בתרחיש הבסיס לשנים 2020-2021, מידרוג צופה כי מדדי הרווחיות של הבנק - תשואת הליבה על נכסי הסיכון והתשואה על הנכסים, יישחקו וינועו בטווח שבין 1.6%-1.7% ו- 0.4%-0.5%, בהתאמה, לאור הערכתנו לעלייה חדה בהוצאות להפסדי אשראי בשנתיים הקרובות.

ההנחות המרכזיות ביחס לרווחיות הבנק עליהן מבוסס תרחיש הבסיס של מידרוג לשנים 2020-2021 הן כדלקמן: (1) צמיחה בתיק האשראי של 1.5%-3.5% בשנה, בעיקר באשראי לדיור ומול בסיס הלקוחות הקיים וניצול יתרונות המיזוג בבנקים שמוזגו; (2) סביבת ריבית ואינפלציה נמוכות אשר יכבידו על המרווח הפיננסי; (3) המשך התמקדות באשראי קמעונאי, המאופיין במרווח עודף; (4) שיעור

¹ חמשת הבנקים הגדולים במערכת

הוצאות להפסדי אשראי של 0.40%-0.50% בשל השלכות המשבר הכלכלי; ו-5) המשך זחילת הוצאות השכר בהתאם להסכמי השכר בבנק לצד השפעה מקזזת של מהלכי התייעלות הכוללים צמצום משרות ושטחי סניפים.

לאורך זמן אנו מעריכים כי הגידול בתיק האשראי ייעשה תוך שימור תיאבון הסיכון של הבנק, וגמישות עסקית טובה אשר נובעת ממרווח מספק מעל יעד ההון הרגולטורי שנקבע על ידי בנק ישראל, גם לאור הפחתת דרישות ההון מהבנקים ע"י הפיקוח על הבנקים מחודש מרץ 2020, ושמירה על מיצוב עסקי בולט לחיוב באוכלוסיות נישה. יחד עם זאת, פוטנציאל הצמיחה באשראי יוגבל להערכתנו, בשל המיתון הכלכלי במשק הישראלי ובעולם, והמשבר הכלכלי בקרב משקי הבית בישראל.

הבנק משמר יחסי הלימות הון הולמים ל-BCA, ובפער הולם ביחס לדרישות ההון הרגולטוריים, גורם המשפיע לחיוב על פוטנציאל הצמיחה של הבנק ועל הגמישות העסקית. מידרוג צופה כי הכרית ההונית תמשיך להיבנות ויחסי הלימות ההון ישתפרו בשוליים בטווח התחזית, כך שיחס הלימות ההון ינוע בטווח שבין 10.7%-10.8% בתרחיש הבסיס כתוצאה מהגורמים הבאים: (1) רווחים צבורים; (2) חלוקת דיבידנד בטווח של 50% מהרווח הנקי; (3) גידול בהיקף נכסי הסיכון בדומה לקצב גידול תיק האשראי. נציין כי ביחס לתרחישי הקיצון של מידרוג, כרית ההון של הבנק סופגת הפסדים בלתי-צפויים בצורה טובה ותומכת ביציבות הבנק לאורך המחזור הכלכלי.

פרופיל הנזילות של הבנק בולט לטובה ונתמך במבנה מקורות נח, רחב ומפוזר, המבוסס על שיעור פיקדונות יציבים (קמעונאיים) מהותי ומלאי נכסים נזילים משמעותי. בד בבד, פרופיל הנזילות עשוי להיות מושפע ממרכיב פיקדונות סטונאיים גבוה יחסית, אשר פחות יציב להערכתנו לאורך המחזור. יחס כיסוי הנזילות (LCR) גבוה משמעותית מהרף הרגולטורי (100%), התומך בגמישות העסקית. דירוגי הפיקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק נקבעו בשתי רמות דירוג (נוטשים) מעל ה-BCA, המגלמים את הערכתנו להסתברות גבוהה לתמיכת המדינה בעת הצורך. דירוג החוב הנחות של הבנק שאינו מוכר לצורך באזל III משקף אף הוא הנחת תמיכה גבוהה מצד המדינה. דירוג החובות הנחותים המוכרים לצורך באזל (CoCo) III לא ייהנו להערכתנו מתמיכת המדינה ויישאו בהפסדים בעת הצורך, כפי שיפורט בהמשך בפרק "שיקולים מבניים ותמיכה חיצונית".

כיוון התפתחות ה-BCA ואופק הדירוג

כיוון ההתפתחות היציב להערכת האיתנות הפיננסית והאופק היציב לדירוגי הבנק משקף את הערכת מידרוג לכך שהבנק יישמר פרופיל פיננסי הולם בשנות התחזית, על אף הלחץ הצפוי על מדדי הסיכון בתיק האשראי ועל הרווחיות, בשל המשבר הכלכלי בישראל ובעולם. יש לציין, כי בשלב זה קיימת אי ודאות בנוגע למשך משבר נגיף הקורונה ועוצמתו, ובכך על השלכות הצפויות על הסביבה הכלכלית ועל הבנק בפרט. מידרוג תמשיך ותעקוב אחר השלכות משבר הקורונה על הבנק ובפרט על פרופיל הפיננסי של הבנק.

גורמים אשר יכולים להוביל להעלאת ה-BCA ודירוגי הבנק:

- שיפור משמעותי בפרופיל העסקי שיתבטא בגידול בנתחי השוק של הבנק, תוך שמירה על איכות הנכסים והלימות ההון
- שיפור משמעותי ברמת הרווחיות ובמבנה ההוצאות

גורמים אשר יכולים להוביל להורדת ה-BCA ודירוגי הבנק:

- הרעה באיכות תיק האשראי
- שחיקה בכרית ההון, ברווחיות וביציבותן
- פגיעה בפרופיל הנזילות

בנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, נתונים פיננסיים ויחסים עיקריים, במיליוני ₪ ובאחוזים:

מיליוני ₪	31.03.2020	2019	2018	2017	2016	2015
אשראי לציבור	91,075	88,829	85,160	81,216	78,175	73,379
פיקדונות הציבור	126,977	120,052	111,697	113,511	105,817	103,262
סך ההון העצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק	8,542	8,568	8,093	7,756	7,321	7,073
סך נכסים	149,531	141,110	134,120	135,717	127,907	125,476
רווח לפני מס והוצאות להפסדי אשראי	387	1,468	1,304	1,145	966	784
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	171	865	733	678	521	446
(%)						
חשיפה לענף הגדול להון עצמי רובד 1	128%	121%	116%	109%	108%	103%
חשיפה ללווים גדולים להון עצמי רובד 1 [1]	NA	43%	53%	46%	57%	58%
חובות בעייתיים מאשראי ברוטו לציבור	2.0%	1.9%	1.9%	1.8%	2.3%	2.4%
חובות בעייתיים להון עצמי והפרשה להפסדי אשראי	18.5%	16.8%	17.4%	16.3%	21.3%	21.6%
הוצאה להפסדי אשראי לממוצע אשראי לציבור ברוטו [2]	0.7%	0.2%	0.2%	0.2%	0.1%	0.0%
רווח נקי לממוצע נכסים	0.5%	0.6%	0.5%	0.5%	0.4%	0.4%
רווח לפני מס והוצאות להפסדי אשראי לממוצע נכסי סיכון [2]	1.9%	1.8%	1.7%	1.5%	1.3%	1.1%
יחס היעילות	62.2%	64.4%	68.4%	69.5%	73.5%	77.6%
הלימות הון רובד 1	10.3%	10.8%	10.5%	10.4%	10.1%	9.8%
סך ההון העצמי לסך נכסים	5.7%	6.1%	6.0%	5.7%	5.7%	5.6%
מקורות מימון פחות יציבים [3] לסך נכסים	12.6%	19.1%	17.9%	20.5%	15.8%	19.1%
יתרות נזילות [4] לפיקדונות הציבור	40%	39%	37%	41%	39%	40%

[1] סך אשראי מאזני מעל 5% מההון העצמי של הבנק; [2] מחושב על בסיס שנתי; [3] פיקדונות גופים מוסדיים (סיטונאיים), אגח וכתבי התחייבות נדחים לפירעון עד שנה ופיקדונות מבנקים; [4] מזומנים ופיקדונות בבנקים, אגרות חוב ממשלות ישראל וארה"ב ונכסים מוגנים ממשלת ארה"ב

פירוט השיקולים העיקריים להערכת האיתנות הפיננסית הפנימית (BCA)

פרופיל עסקי הולם התומך ביכולת ייצור ההכנסות של הבנק לאורך המחזור, בשל משקל הכנסות קמעונאיות משמעותי

הבנק הבינלאומי הינו קבוצת הבנקאות החמישית בגודלה בישראל לאורך זמן, כפי שמשתקף בנתח שוק של כ- 8.3% מסך נכסי המערכת (ובשיעור דומה מסך האשראי) ושל כ- 9.0% בפיקדונות הציבור, ליום ה-31 במרס 2020, אולם בפער ניכר מארבעת הבנקים הגדולים. למרות זאת, לבנק נתח שוק עודף באשראי צרכני ללא דיור (כ- 16.0% ליום ה-31 במרס 2020) ביחס לחלקו במערכת, התורם להערכתנו ליציבות ולפיקדונות ההכנסות, נוכח מאפיינים הטרוגניים ומאפייני הלקוחות בבנק. הפרופיל העסקי של הבנק נתמך בהיותו בנק אוניברסאלי, המספק מגוון שירותים בנקאים ופיננסיים. הבנק נשען על בסיס לקוחות רחב ומפוזר, הנובע גם מאחזקה בבנקים המאופיינים במותגים חזקים בקרב מגזרי נישא (עובדי מערכת הביטחון, עובדי הוראה, המגזר החרדי, לקוחות אמידים ופעילי שוק ההון) וכן הוא מעניק הצעת ערך גבוהה בתחום השירותים בשוק ההון. כחלק מתהליכים אסטרטגיים של הקבוצה בשנים האחרונות, הכוללים מיזוג מותגים עם ולתוך הבנק, והשקת אסטרטגיית הדיגיטל, אנו מעריכים כי הצעת ערך ללקוחותיו השתפרה, ובאה לידי ביטוי בחיזוק מעמדו במגזרים הקמעונאיים. עם זאת, מיקומו של הבנק במערכת הבנקאות המקומית אינו צפוי להשתנות מהותית בטווח הזמן הקצר והבינוני, כאשר גודלו הבינוני עשוי להעיב על יכולת השבת ההכנסות ומגביל את הפרופיל העסקי. בנוסף, אנו סבורים כי לאור השינויים בסביבת הפעילות של ענף הבנקאות ובפרט על רקע מגבלות התנועה שנבעו ממדיניות מיגור התפשטות נגיף הקורונה, התגברו צרכי לקוחות למענה מהיר, גמיש ודיגיטלי. אנו סבורים, כי בנקים אשר לא יאמצו חדשנות טכנולוגית ויתאימו את המודל העסקי לאורך זמן, עשויים לחוות שחיקה משמעותית במיצוב העסקי.

יציבות ההכנסות של הבנק, כפי שמוערכת על-ידי מידרוג, בולטת לחיוב ביחס ל- BCA ומושפעת לטובה ממיקודו הקמעונאי של הבנק. כך, לבנק משקל הכנסות קמעונאיות² משמעותי, של כ- 77% בממוצע בשלוש השנים האחרונות, התורם ליכולת ייצור ההכנסות וממתן את תנודתיות הפעילות של הבנק לאורך תקופת המשבר הכלכלי. לבנק שיעור סביר של הכנסות מעמלות (2019: כ- 31%) המצוי

² הכנסות ברוטו מריבית והכנסות שאינן מריבית מחיצוניים בהתאם למגזרי פעילות פיקוחיים וכולל את מגזרי משקי הבית ובנקאות פרטית (כולל לדיר) ועסקים קטנים וזעירים

במגמת ירידה (כ- 33% בממוצע בשלוש שנים האחרונות), אך גבוה ביחס לקבוצת ההשוואה³ (כ- 25% לאותו המועד). לבנק חשיפה גבוהה לפעילות בני"ע ומט"ח, המהווה כ- 52% מתוך הכנסות מעמלות של הבנק בממוצע בשלוש השנים האחרונות, ומאופיינת להערכתנו בתנודתיות גבוהה יחסית ובתלות בגורמים אקסוגניים ומחזוריים, אשר עשויים להעיב על יציבות ההכנסות התפעוליות. כך, ברבעון הראשון של שנת 2020, חל גידול משמעותי בהכנסות מעמלות בגין פעילות שוק ההון והמט"ח (כ- 26% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד), אשר נבע מהשלכות משבר נגיף הקורונה על שווקי ההון והמט"ח. אנו סבורים כי בטווח הזמן הקצר- בינוני היקף ההכנסות מעמלות אלו ימותן, אך חלקן יוותר ניכר. יחד עם זאת, אנו סבורים כי משקל הכנסות מעמלות מנכסים, ילך וישחק בדומה למגמה בשנים האחרונות.

לבנק פיזור מקורות הכנסה הולם, הנשען לאורך זמן על 4 רגליים עיקריות⁴, כמשתקף בתמהיל הכנסות בשנת 2019, הכולל כ- 39% ממגזר משקי בית ובנקאות פרטית, כ- 17% מהלוואות לדיור, כ- 24% מעסקים קטנים וזעירים וכ- 20% מעסקים בינוניים, גדולים וגופים מוסדיים. יש לציין, כי בשלושת החודשים הראשונים של 2020, הושפע פיזור מקורות ההכנסה של הבנק מעלייה חדה בהכנסות מאשראי עסקי (מגזר העסקים הבינוניים והגדולים), על רקע עלייה בצרכי נזילות של מגזר העסקי (ובדומה ליתר הבנקים). כך, ברבעון החולף הבנק נשען על 3 רגליים, כאשר כ- 33% מהכנסות הבנק (ללא מגזר ניהול פיננסי) נבעו ממגזר משקי הבית ובנקאות פרטית, כ- 27% ממגזר העסקים הקטנים והזעירים וכ- 28% מעסקים בינוניים, גדולים וגופים מוסדיים. אנו מעריכים כי הבנק ישוב להישען על 4 הרגליים העיקריות בדומה לשנים האחרונות. בנוסף, עיקר פעילות הבנק מרוכזת בישראל, בדומה לקבוצת ההשוואה, עובדה המעצימה את תלותו בשוק המקומי.

מדיניות ניהול הסיכונים תומכת בפרופיל הסיכון של הבנק; מנגד, ריכוזיות האשראי ביחס לכרית הספיגה ההונית עודנה גבוהה יחסית

מערך ניהול הסיכונים של הבנק מקיף וכולל מספר עוגנים ומעגלי בקרה, התומכים בהתוויית מדיניות ניהול הסיכונים, בקביעת תיאבון הסיכון של הבנק (התואם את האסטרטגיה שלו) ובניטור ובקרת הסיכונים. סיכוני האשראי מנוהלים באמצעות מודלי דירוג סטטיסטיים (אשראי צרכני) והערכת מומחה (אשראי עסקי). הבנק נוקט במדיניות אשראי שמרנית, להערכתנו, הכוללת מגבלות מחמירות יחסית על תיק האשראי העסקי, תהליכי חיתום, ניטור וניהול ביטחונות, כאשר מדיניות זו מתבטאת גם במדדי סיכון טובים ביחס לתיק האשראי, התומכים ב-BCA. מנגד נציין כי ריכוזיות האשראי (לוויים וענפית) ביחס לכרית הספיגה ההונית גבוהה ביחס ל-BCA ומהווה משקולת על פרופיל הסיכון של הבנק. הענף הגדול ביותר מהון העצמי רובד 1 של הבנק הינו ענף נדל"ן ובינו, המהווה כ- 128% ל-31 במרס 2020, נמוך ביחס לקבוצת ההשוואה (כ- 160%), אך במגמת עלייה (כ- 115% בשלוש שנים האחרונות). החשיפה ללוויים גדולים, המהווים מעל 5% מהון העצמי רובד 1 של הבנק (כ- 439 מיליון ₪), היוותה כ- 43% ב-31 בדצמבר 2019 (כ- 22% בממוצע בקבוצת ההשוואה, לאותו המועד). להערכת מידורג, בטווח הזמן הקצר והבינוני לא צפוי שיפור מהותי במדדים אלו, למרות צפייתנו לשיפור מסוים כתוצאה מהגידול המתמשך בהון הבנק. סיכוני השוק בבנק נאמדים על-ידי מודל ה-VaR תחת הנחות שמרניות, בדומה לכלל המערכת הבנקאית וכפעילות משלימה להערכת הסיכון נבחנים מספר תרחישי קיצון (לרבות תרחישים הוליסטיים) בדרגות חומרה משתנות. להערכת מידורג, תיאבון סיכון השוק של הבנק נמוך יחסית והולם את ה-BCA, כפי שבא לידי ביטוי במגבלת VaR שמרנית יחסית של כ- 5.1% מהון עצמי רובד 1.

צפי ללחץ על מדדי סיכון האשראי על רקע המשבר הכלכלי; איכות תיק האשראי עודנה בולטת לטובה ביחס לדירוג וביחס לקבוצת ההשוואה

הבנק מאופיין בתיק אשראי איכותי, התומך ביכולת השבת ההכנסות העתידית שלו, ובפוטנציאל בניית הכרית ההונית, כפי שמשתקף במדדי סיכון בולטים לטובה ביחס ל-BCA ובכרית לספיגת הפסדים צפויים גבוהה יחסית, התומכים בביצועי התיק גם ברקע תקופת המשבר הכלכלי. כך, ליום 31 במרס 2020, שיעור חובות בעייתיים לאשראי לציבור עמד על כ- 2.0% (כ- 1.8% בממוצע בשלוש שנים

³ ארבעת הבנקים הגדולים במערכת

⁴ מגזר פעילות המהווה מעל 15% מסך ההכנסות ברוטו (הכנסות ריבית ושאיין מריבית מחיצוניים)

(האחרונות) ושיעור החובות הפגומים ובפיגור מעל 90 יום, עמד על כ- 1.1% (כ- 0.9%), מדדים בולטים לטובה גם ביחס לקבוצת ההשוואה (כ- 2.5% וכ- 1.4%, בהתאמה, לאותו המועד). יחס הכיסוי של הבנק (יתרת ההפרשה לסך חובות פגומים וחובות בפיגור מעל 90 יום) גבוה גם כן ועמד על כ- 103% (וממוצע של כ- 110% בשלוש השנים האחרונות), ומשקף מדיניות הפרשה שמרנית. אנו סבורים כי חשיפת הבנק לענפי המשכנתאות והנדל"ן סבירה יחסית, ועומדת במצטבר על כ- 39% מסך חובות⁵ הבנק ב-31 במרס 2020 ובניגוד למאפיין את קבוצת ההשוואה (כ- 47% לאותו המועד). החשיפה לענף הנדל"ן לבדו (ללא משכנתאות), המאופיינת על ידנו ברמת סיכון גבוהה יחסית, נוכח מאפיינים הומוגניים ובשל חשיפה גבוהה ביחס לכרית הספיגה ההונית, מהווה כ- 12% מסך חובות הבנק, נמוך משמעותית ביחס לקבוצת ההשוואה. החשיפה לתיק המשכנתאות מהווה כ- 28% לאותו המועד, ומאופיינת בתהליכי חיתום שמרניים בבנק, כפי שמשתקף בשמירה על יכולת החזר גבוהה, התומכת בהסתברות לכשל נמוכה, כאשר חלקם של שיעורי המינוף הגבוהים (LTV מעל 60%) בתיק ההלוואות לדירור נמוך יחסית ועומד על כ- 30% מהתיק.

חשיפת הבנק למגזר האשראי הקמעונאי הינה כ- 72% מתיק האשראי לציבור של הבנק, ומהווה להערכתנו מוקד סיכון מתפתח הן בקשר עם חוק חדלות הפירעון החדש, והן מעלייה בסיכון האשראי הצרכני בשנים האחרונות שאופיינה בגידול במינוף הכולל והרחבת היצע האשראי ללקוחות ובפרט ברקע עליית הסיכון כתוצאה מהשלכות המשבר הכלכלי. תהליכי החיתום השמרניים יחסית, פרופיל לקוחות החשופ פחות למחזוריות הכלכלית (חלקם במערכת החינוך ובמערכת הביטחון) ויכולת ניכור הלוואות ישיר מהשכר בחלק מאוכלוסיות הבנק, מהווים גורם ממתן של מוקד סיכון זה. בנוסף, מגזר זה מאופיין בפיזור רחב, המאפשר לבנק גמישות רבה בניהול תיק האשראי לאורך המחזור.

אנו סבורים כי על רקע התפתחויות הנובעות מהמשבר הכלכלי, חלה עליית סיכון האשראי במערכת הבנקאית, וזאת על רקע אי הוודאות לגבי הצלחת מיגור ההתפשטות של נגיף הקורונה, צעדי המדיניות הננקטים במשק המקומי וההשלכות הכלכליות בטווח הקצר-הבינוני, המשתקפים בעלייה משמעותית בשיעור האבטלה ופגיעה בנזילות העסקים והפרטיים.

תרחיש הבסיס של מידורג לגבי איכות תיק האשראי של הבנק מבוסס על מספר השפעות אקסוגניות מאקרו-כלכליות⁶, ובהן: (1) התכווצות בתמ"ג בכ- 6.0% בשנת 2020, תוך מרכיב גבוה של אי ודאות להימשכותו והשפעתו של משבר הנגיף על היקף הפעילות הכלכלית במשק המקומי, והנחה להתאוששות בשנת 2021 אשר תשתקף בצמיחה בתמ"ג של כ- 7.5%; (2) עלייה בשיעור אבטלה לרמה בטווח שבין 6.2%-7.4%; (3) סביבת ריבית אפסית בשנות התחזית; (4) סביבה אינפלציונית נמוכה ומתחת לטווח התחתון של גבול היעד של ב"; (5) המשך תחרות מצד שוק החוב החוץ-בנקאי בתיק העסקי והמתנתות בהיצע האשראי במגזר הקמעונאי.

בתרחיש זה, צפוי תיק האשראי של הבנק לגדול בקצבים נמוכים יותר מאלו שאפינו את הבנק בעבר, כאשר בשנת 2020 אנו מעריכים גידול בטווח שבין 1.5%-2.5%. כתלות בבלימת המגיפה וחזרה הדרגתית של פעילות המשק לשגרה, עשויה להערכתנו לחול התאוששות מסוימת בסביבה העסקית בשנת 2021, אשר תתבטא בשיעור צמיחה של בין 3.0%-3.5% בתיק האשראי. אנו מניחים כי הבנק ימשיך להתמקד באשראי קמעונאי בהתאם לאסטרטגיה שלו בשנים האחרונות, כאשר עיקר הצמיחה תתבטא באשראי לדירור. הצמיחה באשראי למגזר העסקים והזעירים תתמתן ביחס לשנים הקודמות, ותנבע להערכתנו בעיקר מתוכנית הסיוע הכלכלית הכוללת מתן הלוואות בערבות המדינה. על רקע התכווצות בצריכה הפרטית ועלייה בשיעור האבטלה, איננו מניחים צמיחה מהותית בתיק האשראי למשקי בית ובנקאות פרטית בשנות התחזית. בנוסף, פוטנציאל הצמיחה בתיק העסקי ימשיך להיות מוגבל נוכח רמת התחרות הגבוהה, מרווחי הסיכון הגלומים וההתכווצות המשמעותית בתוצר. אנו סבורים כי הגידול בתיק ייעשה תוך שימור תיאבון הסיכון של הבנק, וגמישות עסקית טובה אשר נובעת ממרווח מספק מעל יעד ההון הרגולטורי שנקבע על ידי בנק ישראל, גם לאור הפחתת דרישות ההון מהבנקים ע"י הפיקוח על הבנקים מחודש מרץ 2020, ושמירה על מיצוב עסקי בולט לחיוב באוכלוסיות נישה. נציין, כי הגידול בתיק האשראי של הבנק בשנת 2020 יושפע להערכתנו גם מהמתווה של המפקח על הבנקים לדחיית תשלומי הלוואות⁷, כאשר במהלך חודש מרס 2020, נדחו תשלומי הלוואות (קרן וריבית) בבנק בתיק של כ- 86 מיליון ₪, מגמה אשר תימשך בבנק (ובמערכת הבנקאית כולה) לאורך שנת 2020.

בנוסף, מידורג בוחנת את התפתחות איכות תיק האשראי של הבנק בטווח הזמן הקצר והבינוני גם על בסיס מספר אינדיקטורים

⁵ אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו

⁶ בנק ישראל, התחזית המקרו-כלכלית של חטיבת המחקר, יולי 2020

⁷ ב-13 ביולי 2020, הודיע הפיקוח על הבנקים על הארכה נוספת של המתווה הקודם (מחודש מרס 2020) והרחבתו.

מאקרו-כלכליים מובילים⁸, אשר מצביעים על הרעה מסוימת (משתנה בין הסגמנטים השונים של תיק האשראי) באיכות התיק בטווח תרחיש הבסיס. שיעור החובות הבעייתיים מהתיק צפוי לעלות אך להיוותר עדיין ברמה טובה ביחס לדירוג, זאת נוכח מאפייני איכות התיק ערב המשבר. כך, שיעור החובות הבעייתיים מהתיק ינוע להערכתנו בטווח שבין 2.2%-2.5%, כאשר שיעור חובות הבעייתיים מכריות הספיגה (הון עצמי והפרשה להפסדי אשראי) צפוי לנוע בין 19.0%-19.5% בטווח התחזית. נציין כי לא נלקחו בחשבון השפעות של המתווה לדחיית התשלומים על ידי בנק ישראל, המאפשר דחיית הסיווג ע"י הבנק של חובות בפיגור כחוב בעייתי. בנוסף, ברבעון הראשון של 2020, שיעור ההוצאות להפסדי אשראי של הבנק עמד על כ-0.7% (בגילום שנתי), והושפע מגידול בהוצאה הקבוצתית שהינה חריגה בהיקפה ומבטאת עלייה אפשרית בהפרשה פרטנית בהמשך השנה שטרם באה לידי ביטוי. עם זאת, אנו מניחים שיעור הוצאות להפסדי אשראי לתיק ממותן יותר אשר ינוע להערכתנו בטווח של 0.40%-0.50%, ויושפע, בין היתר, מהמתווה של בנק ישראל לדחיית הלוואות, אך גם מספיגה מסוימת להערכתנו של הפרשות פרטניות על חשבון הפרשות קבוצתיות במהלך שנות התחזית. תרחיש זה לוקח בחשבון התמתנות בשיעורי הגבייה (recovery) ועלייה בשיעור המחיקות ביחס לשנים קודמות.

רווחיות הבנק צפויה להישחק על רקע המשבר הכלכלי וסביבת ריבית נמוכה, לצד עלייה בהוצאות להפסדי האשראי

בשנים האחרונות רווחיות הבנק שיקפה מגמת שיפור, בין היתר בשל גידול מתמשך בבסיס הכנסות, כתוצאה מגידול ממוצע בתיק האשראי (כ-4.4% בשלוש השנים האחרונות), ויישום מוצלח של מהלכי התייעלות אשר תמכו בירידה בהיקף ההוצאות התפעוליות. הרווחיות נתמכה גם מצד איכות נכסים בולטת לטובה לאורך זמן, אשר השתקפה בשיעור הוצאות להפסדי האשראי ממותן של כ-0.17% בממוצע בשלוש השנים האחרונות, לעומת כ-0.23% בקבוצת ההשוואה. החל משנת 2015, הבנק מיישם אסטרטגית התייעלות שכללה, בין היתר, מיזוג שלושה בנקים (בנק אוצר החייל משנת 2018 ויובנק ופאג"י משנת 2015), צמצום משרות (כ-17%), איחוד סניפים וצמצום שטחים (כ-13%), וכן חתימה על הסכמי שכר קיבוצי. יחס היעילות התפעולית של הבנק השתפר מ-78% בשנת 2015 ל-62% בשלושת החודשים הראשונים של 2020 (2019: 64%). תשואת הליבה על נכסי הסיכון והתשואה על הנכסים עמדו בשנת 2019 על כ-1.83% וכ-0.66%, בהתאמה, לעומת כ-1.05% וכ-0.39%, בהתאמה, בשנת 2015. בשל השלכות משבר הכלכלי ועליית סיכון הלוואות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2020, נרשמה עלייה בהוצאות להפסדי אשראי, אשר הסתכמו בכ-157 מיליון ₪ (מתוך זה, כ-130 מיליון ₪ בגין הפרשה קבוצתית), אשר קוזזה בחלקה על ידי קיטון בהוצאות תפעוליות של הבנק. כך, יחסי הרווחיות, תשואת הליבה על נכסי הסיכון והתשואה על הנכסים, עמדו על כ-1.86% וכ-0.55%, בהתאמה, לאותה התקופה.

אנו סבורים כי רווחיות הבנק צפויה להישחק, בין היתר, בשל סביבה עסקית מאתגרת בשנות התחזית, אשר תילחץ על פוטנציאל צמיחת ההכנסות של הבנק, ותוביל לעלייה משמעותית בהיקף הוצאות להפסדי אשראי ביחס לשנים הקודמות. מאידך, כתלות ביכולת השליטה של הבנק במבנה ההוצאות והמשך יישום מהלכי התייעלות, עשויה להיות השפעה ממתנת על שחיקת הרווחיות להערכתנו. ההנחות המרכזיות ביחס לרווחיות הבנק, עליהן מבוסס תרחיש הבסיס של מידרוג לשנים 2020-2021 הן כדלקמן: (1) צמיחה בתיק האשראי של 1.5%-3.5% בשנה, בעיקר במגזר ההלוואות לדיר, ומול בסיס הלקוחות הקיים של הבנק תוך ניצול יתרונות המיזוג בבנקים שמוזגו; (2) סביבת ריבית ואינפלציה נמוכות אשר יכבידו על המרווח הפיננסי; (3) המשך התמקדות באשראי קמעונאי, המאופיין במרווח עודף; (4) שיעור הוצאות להפסדי אשראי של 0.40%-0.50% בשל השלכות המשבר הכלכלי; ו-(5) המשך זחילת הוצאות השכר בהתאם להסכמי השכר בבנק לצד השפעה מקזזת של מהלכי התייעלות הכוללים צמצום משרות ושטחי סניפים. בתרחיש זה, מידרוג צופה כי על אף השחיקה ביחסי הרווחיות של הבנק, אלה ימשיכו לתמוך בהמשך בניית ההון העצמי ובפרופיל הפיננסי, כאשר תשואת הליבה על נכסי הסיכון והתשואה על הנכסים צפויות לנוע בטווח שבין 1.6%-1.7% ו-0.4%-0.5%, בהתאמה.

כרית ההון הולמת ל-BCA ובעלת קיבולת ספיגת הפסדים טובה; צפי להמשך בניית כרית ההון בטווח התחזית

הבנק משמר יחסי הלימות הון הולמים דרך צבירת רווחים בניכוי חלוקת דיבידנדים (מדיניות של 50% מהרווח הנקי השנתי), אופטימיזציה וניהול נכסי הסיכון ותמהיל הנכסים. הלימות הון עצמי רובד 1 של הבנק, שהינה כרית ספיגת הפסדים הבלתי-צפויים המרכזית, עמדה על כ-10.3% ל-31 במרס 2020 ויחס ההון הכולל עמד על כ-13.1% לאותו מועד. נציין כי בהמשך לפרסום הוראת

⁸ לפירוט אודות האופן שבו מידרוג בוחנת את איכות הנכסים של המערכת הבנקאית, ראו: אינדיקטורים מובילים לבחינת איכות הנכסים של המערכת הבנקאית המקומית - דוח מיוחד, ינואר 2015. הדוחות מפורסמים באתר מידרוג: www.midroog.co.il

השעה של המפקחת על הבנקים להפחתת דרישות ההון מהבנקים⁹, ב-29 במרץ 2020 הוחלט על הפחתת דרישות ההון מהבנק בנקודת אחוז אחת, כך שיחס הון עצמי רובד 1 המינימלי של הבנק יעמוד על 8.3% לעומת 9.3%, זאת בתוקף למשך שישה חודשים (ובמידת הצורך תוארך בשישה חודשים נוספים), דבר אשר ישפר את מרווח הבנק אולם לתקופה מוגבלת בזמן. לבנק מרווח של כ-200 נקודות בסיס מעל החסם הרגולטורי (הון עצמי רובד 1) לאחר עדכון הוראת השעה כאמור, אשר תומך בפרופיל הסיכון ומשפיע לחיוב על הגמישות העסקית של הבנק ופוטנציאל הצמיחה שלו. יחס המינוף המאזני הפשוט (הון למאזן) של הבנק עמד על כ-6.0% ב-31 במרס 2020. יש לציין כי לאור התנודתיות בשוק ההון, הרווח הכולל של הבנק, ושל המערכת הבנקאית בכלל, עשוי להיות מושפע בתקופת משבר זו מהפסדים מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, ומשינוי בהתחייבות האקטוארית בגין הטבות עובדים. מידורג בחנה תרחיש קיצון הוליסטי לאופק של שנה לגבי כריות ספיגת ההפסדים של הבנק ביחס לפרופיל הסיכון שלו, תוך הנחת שיעורי PD ו-LGD משתנים בענפי המשק השונים, הפסדים מתיק ניירות הערך, שחיקה במרווח הפיננסי ואובדן הכנסות מעמלות לצד בניית ההון העצמי על-ידי רווחיות שוטפת והיעדר חלוקת דיבידנד. הלימות הון עצמי רובד 1 של הבנק תעמוד על כ-8.1% בסיס התרחיש, ברמה המשקפת את יכולת הבנק לספוג הפסדים בלתי-צפויים בצורה טובה להערכתנו ותומכת ביציבותו לאורך המחזור הכלכלי.

מידורג צופה בתרחיש הבסיס, כי הכרית ההונית תמשיך להיבנות ויחסי הלימות ההון ימשיכו להשתפר בשוליים בטווח התחזית כך שיחס הלימות ההון ינוע בטווח שבין 10.7%-10.8%. יחס זה יושפע מהגורמים הבאים: (1) רווחים צבורים; (2) חלוקת דיבידנד בטווח של 50% מהרווח הנקי כתלות בתוקף הוראת השעה של המפקח על הבנקים; ו-(3) גידול בנכסי סיכון בדומה לקצב גידול בתיק האשראי.

פרופיל נזילות בולט לטובה הנתמך במבנה מקורות נח ומלאי נכסים נזילים משמעותי

מבנה המקורות של הבנק, בדומה לכל מערכת הבנקאות המקומית, נסמך בעיקר על בסיס פיקדונות רחב וקמעונאי, שהפגין יציבות לאורך המחזור הכלכלי. מבנה המקורות של הבנק כולל שיעור מהותי של פיקדונות יציבים (קמעונאיים) בפיקדון רחב (כ-54% משקי בית ובנקאות פרטיות, וכ-16% עסקים קטנים וזעירים, ל-31 במרס 2020), ההולמים להערכת מידורג, את פרופיל הסיכון של הבנק. לבנק שיעור מתון יחסית של מקורות מימון פחות יציבים¹⁰ מסך הנכסים כהגדרתנו, אשר עמדו על כ-13% לאותו מועד (ממוצע של כ-12.7% בקבוצת ההשוואה). אנו מעריכים כי בטווח הקצר-בינוני, שיעור זה צפוי לשוב לרמה דומה לזו של השנים האחרונות (ממוצע של כ-19% בשנים 2017-2019). יחס NSFR, כפי שמחושב על ידנו¹¹, גבוה ועומד על כ-151%, תומך בפרופיל המימון של הבנק. בנוסף, לבנק יחס אשראי לציבור לפיקדונות הציבור אשר עמד על כ-72%, בהשוואה לממוצע המערכת של כ-83%, ל-31 במרס 2020.

כרית הנזילות של הבנק כוללת מלאי נכסים נזילים¹² ביחס לסך הפיקדונות גבוה ביחס לדירוג, אשר עמד כ-40%, ליום ה-31 במרס 2020, תומך בנזילות הטובה של הבנק. מלאי זה כולל בעיקר מזומנים ופיקדונות בבנקים ותיק ניירות הערך, המהווה כ-3% מסך הנכסים לאותו מועד ומאופיין ברמת סיכון (אשראי) נמוכה יחסית, נוכח רכיב מהותי של אג"ח ממשלת ישראל (כ-72%) ואג"ח ארה"ב (כ-9%). התיק מהווה כלי לספיגת עודפי מקורות ולניהול חשיפות השוק השונות של הבנק, אולם חושף אותנו לסיכון ריבית. ניהול הנזילות נתמך גם ביחס כסיס נזילות (LCR) רגולטורי גבוה יחסית של כ-130% ליום 31 במרס 2020, גבוה משמעותית מהרף הרגולטורי (100%). יחס זה תומך גם-כן בפרופיל הנזילות ובגמישות העסקית.

מידורג צופה כי מבנה המקורות של הבנק והנזילות הטובה ישמרו לאורך טווח הזמן הקצר והבינוני, בין היתר, נוכח הערכתנו להיעדר שינוי בתרבות החיסכון בשוק המקומי, כאשר פוטנציאל הצמיחה בתיק האשראי מתון יחסית.

⁹ לצורך הגדלת האשראי למשקי הבית ולמגזר העסקי, הפיקוח על הבנקים, בדומה למפקחים אחרים בעולם, הודיע על הפחתת דרישות ההון מהבנקים בנקודת אחוז אחת, כך שיחס הון עצמי רובד 1 המינימלי יעמוד על 9% בבנקים הגדולים (לעומת כ-10%) וכ-8% בבנקים הבינוניים והקטנים (לעומת כ-9%), זאת בתוקף למשך שישה חודשים (ובמידת הצורך תוארך בשישה חודשים נוספים)

¹⁰ פיקדונות מבנקים, פיקדונות מגופים מוסדיים ואגרות חוב וכתבי התחייבות לשלם ב-12 חודשים הקרובים

¹¹ מחושב על ידנו על בסיס הגדרות של וועדת באזל

¹² מזומנים ופיקדונות בבנקים, אג"ח ממשלת ישראל וממשלת ארה"ב ונכסים בערבות ממשלת ארה"ב

שיקולים מבניים ותמיכה חיצונית

בחינת מידורג ההפסד הצפוי היחסי

בהתאם למתודולוגיה של מידורג, דירוג החובות הנחותים של הבנק (כתבי ההתחייבויות הנדחים) מתבסס על הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית (BCA) של הבנק, אשר הינה העוגן לדירוג התחייבויות הבנק ומשקפת את הסיכון לכשל ויכולתו לשרת את התחייבויותיו על בסיס עצמאי וללא הנחת תמיכה חיצונית. על בסיס ה-BCA מידורג מבצעת התאמת דירוג לסיכון האשראי של מכשיר החוב הנחות לפי מאפייניו הספציפיים - בהתחשב במידת הנדחות המבנית של המכשיר, מנגנוני ספיגת הפסדים בתנאי המכשיר ואי הודאות בנוגע לנקודת הפעלתם (בטריגר החוזי ו/או לפי שיקול דעת המפקח על הבנקים). מידורג מפחיתה רמת דירוג אחת (נוטש) מה-BCA לדירוג כתבי התחייבות נדחים (הון משני תחתון), המגלמת את הנחיות המשפטיות-חוזית של חובות אלו ביחס לחוב הבכיר של הבנק. מידורג מפחיתה רמת דירוג אחת (נוטש) מה-BCA של הבנק לדירוג כתבי ההתחייבות הנדחים עם מנגנון ספיגת הפסדים (CoCo). הורדת הנוטש מגלמת את הנדחות המשפטיות-חוזית ביחס ליתר התחייבויות הבנק (למעט הון משני עליון, מכשירים ברובד 1 וההון העצמי) ומנגנון ספיגת ההפסדים החוזי. בהתחשב ברמת ה-BCA של הבנק וברמת הלימות ההון הקיימת והצפויה להערכתנו וכן בפרופיל הנזילות הבולט (נוטש נוסף. מידורג מפחיתה שתי רמות דירוג (נוטשים) מה-BCA של הבנק לדירוג שטרי הון הנדחים (הון משני עליון). הורדת שני נוטשים מגלמת את הנדחות המשפטיות-חוזית ביחס ליתר התחייבויות הבנק (למעט מכשירים ברובד 1 וההון העצמי) ומנגנון ספיגת ההפסדים החוזי. בהתחשב ברמת ה-BCA של הבנק וברמת הלימות ההון הקיימת והצפויה להערכתנו וכן בפרופיל הנזילות הבולט לטובה, אי הודאות לגבי הסבירות להגעה להתערבות רגולטורית הינה נמוכה ולפיכך לא גולמה בהורדת נוטש נוסף.

תמיכה חיצונית

דירוג הפיקדונות, החוב הבכיר והחובות הנחותים, למעט כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (CoCo), זוכים להטבה של 2 רמות דירוג (נוטשים) בגין הסתברות גבוהה לתמיכה חיצונית מצד המדינה בהתאם למודל ה-JDA של מידורג. הנחת ההסתברות לתמיכה החיצונית לאורך כל מבנה ההתחייבויות (למעט CoCo) מבוססת על השיקולים הבאים: חשיבות גבוהה של המערכת הבנקאית לכלכלה המקומית ולמערך התשלומים והצורך בשמירת יציבותה; ריכוזיות גבוהה של המערכת הבנקאית והפיננסית; קישוריות גבוהה יחסית בין המערכת הבנקאית לגופים מוסדיים; היותה של המערכת הפיננסית המקומית ספק אשראי מרכזי לממשלה; אי-ודאות מסוימת בנוגע להתנהגות ואמון בעלי החוב השונים ביחס לכפיית הפסדים קרוב לנקודת הכשל בהיעדר ניסיון קודם. בנוסף, מדינת ישראל הוכיחה בעבר נכונות לתמיכה בבנקים כושלים ואנו לא מניחים שינוי במדיניות זו.

הנחת התמיכה הגבוהה בחובות הנחותים (למעט CoCo) נובעת גם מכך שבישראל לא נצפה שינוי משמעותי בפרדיגמת התמיכה המערכתית לאורך השנים האחרונות. עד כה, הרגולטורים בישראל לא נאלצו להתמודד עם תרחישי לחץ משמעותיים במערכת הבנקאות ובניגוד לאזורים אחרים בעולם, לא בוצעה חקיקה ולא ניתנו הוראות שעלולות להשתמע כי חל שינוי בסיכון של החובות הנחותים מנקודת מבט משפטית. להבנתנו, המלצות הועדה לטיפול בבנקים כושלים לא צפויות להכיל כפיית הפסדים (Bail-In) על חובות נחותים ישנים (אינם מוכרים לצורך באזל ווו), גם מתוך רצון לשימור אמון הציבור, אשר השקיע בעבר במכשירים אלה מתוך הנחת תמיכה ובשל היות כתבי התחייבות נדחים בעלי מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) כלי הגיוס היחיד של חוב נחות, תוך פירעון עיתי של החובות הישנים.

נציין כי גם לאחר שקלול התמיכה החיצונית דירוג החובות הנחותים, מידורג תשמור בדרך כלל על פער מינימאלי אפשרי בין דירוג החוב הבכיר של הבנק לחובותיו הנחותים, של לפחות רמת דירוג אחת (נוטש), המשקף את ההפסד הצפוי היחסי הגבוה יותר בחובות אלה לעומת החוב הבכיר.

אודות הבנק

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ הינו בנק מסחרי המספק שירותי בנקאות מגוונים בישראל ובחול"ל ללקוחות קמעונאיים, מסחריים ועסקיים ומהווה את הקבוצה הבנקאית החמישית בגודלה בישראל. קבוצת הבינלאומי כוללת בנוסף לבנק הבינלאומי הראשון לישראל את בנק מסד בע"מ (מוחזק בשיעור של כ-51%). הקבוצה פועלת גם בתחום כרטיסי האשראי באמצעות החזקה (28.2%) בחברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ.

כתבי ההתחייבות הנדחים ואגרות החוב המדורגים על ידי מידרוג:

סדרה	מספר נייר ערך	דירוג	אופק דירוג	מועד פירעון סופי
ח'	1134212	Aaa.il	יציב	13.01.2021
כ'	1121953	Aa1.il	יציב	28.01.2021
ד'	1103126	Aa1.il	יציב	20.03.2021
ט'	1135177	Aaa.il	יציב	30.03.2021
יא'	1167048	Aaa.il	יציב	23.06.2024
י'	1160290	Aaa.il	יציב	10.09.2025
כב'	1138585	Aa3.il(hyb)	יציב	26.06.2026
כג'	1142058	Aa3.il(hyb)	יציב	01.10.2027
כד'	1151000	Aa3.il(hyb)	יציב	12.07.2029
כה'	1167030	Aa3.il(hyb)	יציב	23.06.2031

* הונפקו על ידי הבינלאומי הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק

מטריצת הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית (BCA)

ליום 31.03.2020		תחזית מידרוג [1]			
קטגוריה	פרמטר	תת פרמטר	מדידה [1]	ניקוד	מדידה
פרופיל עסקי	מיצוב עסקי	-	-	a.il	-
	יציבות ההכנסות	% הכנסות קמעונאיות	72%	aa.il	72%
	פיזור ההכנסות	מספר קווי עסקים מעל 15% מסך ההכנסות	3	aa.il	4
	ממשל תאגידי	-	-	aa.il	-
פרופיל סיכון	מדיניות ניהול סיכונים	-	-	aa.il	-
	ריכוזיות תיק האשראי	ענף הגדול להון עצמי רובד 1	128%	a.il	~128%
	ריכוזיות תיק האשראי	לוח עצמי רובד 1	כ-43%*	baa.il	~43%
	תיאבון לסיכון שוק	מגבלת VAR להון עצמי רובד 1	*5.1%	aa.il	~5.1%
	איכות נכסים	חובות בעייתיים לאשראי לציבור חובות בעייתיים להון עצמי והפרשה להפסדי אשראי	2.0%	aaa.il	2.5%-2.2%
פרופיל פיננסי	רווחיות	רווח נקי לממוצע נכסים	0.5%	a.il	0.5%-0.4%
	רווחיות	רווח לפני מס והוצאות להפסדי אשראי לממוצע נכסי סיכון	1.9%	aa.il	1.7%-1.6%
	הלימות ההון	יחס היעילות	62%	aa.il	65%-60%
	הלימות ההון	הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון	10.3%	aa.il	10.8%-10.7%

	a.il	6.3%-6.1%	a.il	6.0%	הון עצמי לסך נכסים	
ממוצע תלת שנתי	aa.il	~12.6%	aaa.il	12.6%	מימון פחות יציב לסך נכסים	
יחס LCR	aaa.il	~40%	aaa.il	40%	נכסים נזילים לפיקדונות הציבור	מימון ונזילות
הערכת איתנות פיננסית נגזרת						aa2.il
הערכת איתנות פיננסית בפועל						aa2.il

[1] המדדים המוצגים בטבלה הינם לאחר התאמות מידרוג, ולא בהכרח זהים לאלה המוצגים על ידי החברה. תחזית מידרוג כוללת את הערכות מידרוג ביחס למנפיק בהתאם לתרחיש הבסיס של מידרוג, ולא את הערכות המנפיק.
* בהתאם לנתוני 31 בדצמבר 2019

דירוג חובות הבנק

הערכת איתנות פיננסית פנימית (BCA)	תמיכת בעלים ו/או צדדים קשורים	BCA מותאם	נחיתות ומנגנון ספיגת הפסדים	תמיכת מדינה	דירוג סופי
פיקדונות ואגרות חוב	aa2.il	0	aa2.il	+2	Aaa.il
כתבי התחייבות נדחים (הון משני תחתון)	aa2.il	0	aa2.il	+2	Aa1.il
שטרי הון נדחים (הון משני עליון)	aa2.il	0	aa2.il	+2	Aa2.il(hyb)
כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (הון רוברד 2)	aa2.il	0	aa2.il	0	Aa3.il(hyb)

דוחות קשורים

[הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ - דוחות קשורים](#)

[דירוג בנקים - דוח מתודולוגי, ספטמבר 2019](#)

[מערכת הבנקאות - השלכות המשבר - דוח מיוחד - הערת ענף, אפריל 2020](#)

[טבלת זיקות והחזקות](#)

[סולמות והגדרות הדירוג של מידרוג](#)

www.midroog.co.il הדוחות מפורסמים באתר מידרוג

מידע כללי

23.07.2020	תאריך דוח הדירוג:
21.06.2020	התאריך האחרון שבו בוצע עדכון הדירוג:
28.09.2006	התאריך שבו פורסם הדירוג לראשונה
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ	שם יוזם הדירוג:
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ	שם הגורם ששילם עבור הדירוג:

מידע מן המנפיק

מידרוג מסתמכת בדירוגיה בין השאר על מידע שהתקבל מגורמים מוסמכים אצל המנפיק.

סולם דירוג להערכת אשראי בסיסית - Baseline Credit Assessment (BCA)

aaa.il	מנפיקים או הנפקות המוערכים aaa.il מציגים, על פי שיפוט של מידורג, איתנות פיננסית פנימית או בלתי תלויה (עצמאית), הגבוהה ביותר יחסית למנפיקים מקומיים אחרים, בהיעדר כל אפשרות לתמיכה חיצונית מחברה קשורה או מהמדינה.
aa.il	מנפיקים או הנפקות המוערכים aa.il מציגים, על פי שיפוט של מידורג, איתנות פיננסית פנימית או בלתי תלויה (עצמאית), גבוהה מאוד יחסית למנפיקים מקומיים אחרים, בהיעדר כל אפשרות לתמיכה חיצונית מחברה קשורה או מהמדינה.
a.il	מנפיקים או הנפקות המוערכים a.il מציגים, על פי שיפוט של מידורג, איתנות פיננסית פנימית או בלתי תלויה (עצמאית), גבוהה יחסית למנפיקים מקומיים אחרים, בהיעדר כל אפשרות לתמיכה חיצונית מחברה קשורה או מהמדינה.
baa.il	מנפיקים או הנפקות המוערכים baa.il מציגים, על פי שיפוט של מידורג, איתנות פיננסית פנימית או בלתי תלויה (עצמאית), בינונית למנפיקים מקומיים אחרים, בהיעדר כל אפשרות לתמיכה חיצונית מחברה קשורה או מהמדינה והם עלולים להיות בעלי מאפיינים ספקולטיביים מסוימים.
ba.il	מנפיקים או הנפקות המוערכים ba.il מציגים, על פי שיפוט של מידורג, איתנות פיננסית פנימית או בלתי תלויה (עצמאית), חלשה יחסית למנפיקים מקומיים אחרים, בהיעדר כל אפשרות לתמיכה חיצונית מחברה קשורה או מהמדינה והם בעלי מאפיינים ספקולטיביים.
b.il	מנפיקים או הנפקות המוערכים b.il מציגים, על פי שיפוט של מידורג, איתנות פיננסית פנימית או בלתי תלויה (עצמאית), חלשה מאוד יחסית למנפיקים מקומיים אחרים, בהיעדר כל אפשרות לתמיכה חיצונית מחברה קשורה או מהמדינה והם בעלי מאפיינים ספקולטיביים משמעותיים.
caa.il	מנפיקים או הנפקות המוערכים caa.il מציגים, על פי שיפוט של מידורג, איתנות פיננסית פנימית או בלתי תלויה (עצמאית), חלשה ביותר למנפיקים מקומיים אחרים, בהיעדר כל אפשרות לתמיכה חיצונית מחברה קשורה או מהמדינה והם בעלי מאפיינים ספקולטיביים משמעותיים ביותר.
ca.il	מנפיקים או הנפקות המוערכים ca.il מציגים, על פי שיפוט של מידורג, איתנות פיננסית פנימית או בלתי תלויה (עצמאית), חלשה באופן קיצוני, בהיעדר כל אפשרות לתמיכה חיצונית מחברה קשורה או מהמדינה והם קרובים מאוד למצב של כשל פירעון עם סיכויים כלשהם להחזר קרן וריבית.
c.il	מנפיקים או הנפקות המוערכים c.il מציגים, על פי שיפוט של מידורג, איתנות פיננסית פנימית או בלתי תלויה (עצמאית), החלשה ביותר, בהיעדר כל אפשרות לתמיכה חיצונית מחברה קשורה או מהמדינה ובדרך כלל הם במצב של כשל פירעון עם סיכויים קלושים להחזר קרן וריבית.

הערה: מידורג משתמשת במשתנים מספריים 1,2,3 בכל אחת מקטגוריות הדירוג מ- aa.il ועד caa.il. המשתנה '1' מציין שאגרת החוב מצויה בקצה העליון של קטגוריית הדירוג שאליה היא משתייכת, המצוינת באותיות. המשתנה '2' מציין שהיא נמצאת באמצע קטגוריית הדירוג ואילו המשתנה '3' מציין שאגרת החוב נמצאת בחלק התחתון של קטגוריית הדירוג שלה, המצוינת באותיות.

מידורג אינה מפרסמת אופק דירוג להערכת האיתנות הפיננסית (Baseline Credit Assessment – BCA) בשונה מהפרסומים עד כה וזאת על מנת לבדל את הערכת ה-BCA מידורג אשראי

סולם דירוג מקומי לזמן ארוך

Aaa.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Aaa.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי גבוה ביותר יחסית למנפיקים מקומיים אחרים.
Aa.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Aa.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי גבוה מאד יחסית למנפיקים מקומיים אחרים.
A.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים A.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי גבוה יחסית למנפיקים מקומיים אחרים.
Baa.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Baa.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי בינוני יחסית למנפיקים מקומיים אחרים והם עלולים להיות בעלי מאפיינים ספקולטיביים מסוימים.
Ba.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Ba.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי חלש יחסית למנפיקים מקומיים אחרים והם בעלי מאפיינים ספקולטיביים.
B.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים B.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי חלש מאוד יחסית למנפיקים מקומיים אחרים והם בעלי מאפיינים ספקולטיביים משמעותיים.
Caa.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Caa.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי חלש ביותר יחסית למנפיקים מקומיים אחרים והם בעלי מאפיינים ספקולטיביים משמעותיים ביותר.
Ca.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Ca.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי חלש באופן קיצוני והם קרובים מאוד למצב של כשל פירעון עם סיכויים כלשהם להחזר קרן וריבית.
C.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים C.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי החלש ביותר ובדרך כלל הם במצב של כשל פירעון עם סיכויים קלושים להחזר קרן וריבית.

הערה: מידרוג משתמשת במשתנים מספריים 1,2,3 בכל אחת מקטגוריות הדירוג מ-Aa.il ועד Caa.il המשתנה '1' מציין שאגרת החוב מצויה בקצה העליון של קטגוריית הדירוג שאליה היא משתייכת, המצוינת באותיות. המשתנה '2' מציין שהיא נמצאת באמצע קטגוריית הדירוג ואילו המשתנה '3' מציין שאגרת החוב נמצאת בחלק התחתון של קטגוריית הדירוג שלה, המצוינת באותיות.

סולם דירוג מקומי לזמן קצר

P-1.il	מנפיקים המדורגים Prime-1.il הינם, על פי שיפוטת של מידרוג, בעלי יכולת טובה מאוד לעמוד בהתחייבויותיהם לטווח קצר יחסית למנפיקים מקומיים אחרים.
P-2.il	מנפיקים המדורגים Prime-2.il הינם, על פי שיפוטת של מידרוג, בעלי יכולת טובה לעמוד בהתחייבויותיהם לטווח קצר יחסית למנפיקים מקומיים אחרים.
P-3.il	מנפיקים המדורגים Prime-3.il הינם, על פי שיפוטת של מידרוג, בעלי יכולת בינונית לעמוד בהתחייבויותיהם לטווח קצר יחסית למנפיקים מקומיים אחרים.
NP.il	מנפיקים המדורגים Not Prime.il אינם משתייכים לאף אחת מקטגוריות ה- Prime

הקשר בין סולם הדירוג לזמן הארוך לבין סולם הדירוג לזמן הקצר

הטבלה שלהלן מפרטת את דירוגי הזמן הארוך המתאימים לדירוגי הזמן הקצר, ככל שדירוגי הזמן הארוך קיימים¹³

דירוג זמן ארוך	דירוג זמן קצר
Aaa.il	Prime-1.il
Aa1.il	
Aa2.il	
Aa3.il	
A1.il	
A2.il	
A3.il	Prime-2.il
Baa1.il	
Baa2.il	
Baa3.il	Prime-3.il
Ba1.il, Ba2.il, Ba3.il	NotPrime
B1.il, B2.il, B3.il	
Caa1.il, Caa2.il, Caa3.il	
Ca.il	
C.il	

¹³ דירוגי זמן קצר במימון מובנה, מבוססים בדרך כלל על הדירוג לזמן קצר של מעמיד הנזילות לעסקה או על הערכת תזרים המזומנים הפנוי לפירעון ההתחייבות המדורגת.

© כל הזכויות שמורות לחב' מידורג בע"מ (להלן: "מידורג").

מסמך זה לרבות פסקה זו כולל זכויות יוצרים של מידורג והינו מוגן על ידי זכויות יוצרים ודיני הקניין הרוחני. אין להעתיק מסמך זה או בכל דרך אחרת לסרוק, לשכתב, להפיץ, להעביר, לשכפל, להציג, לתרגם או לשמור אותו לשימוש נוסף למטרה כלשהי, באופן שלם או חלקי, בכל צורה, אופן או בכל אמצעי, ללא הסכמה של מידורג מראש ובכתב.

אזהרה הנוגעת למגבלות הדירוג ולסיכויי הסתמכות על דירוג וכן אזהרות והסתייגויות בנוגע לפעילות של מידורג בע"מ ולמידע המופיע באתר האינטרנט שלה

דירוגים ו/או פרסומים שהונפקו על ידי מידורג הנם או שהם כוללים חוות דעת סובייקטיביות של מידורג ביחס לסיכון האשראי היחסי העתידי של ישויות, התחייבויות אשראי, חובות ו/או מכשירים פיננסיים דמויי חוב, נכון למועד פרסומם וכל עוד מידורג לא שינתה את הדירוג או הפסיקה אותו. פרסומי מידורג יכולים לכלול גם הערכות המבוססות על מודלים כמותיים של סיכויי אשראי וכן חוות דעת נלוות. דירוגי מידורג ופרסומיה אינם מהווים הצהרה בדבר נכונותן של עובדות במועד הפרסום או בכלל. מידורג עושה שימוש בסולמות דירוג לשם מתן חוות דעתה בהתאם להגדרות המפורטות בסולם עצמו. הבחירה בסימול כמשקף את דעתה של מידורג ביחס לסיכון אשראי משקפת אך ורק הערכה יחסית של סיכון זה. הדירוגים שמנפיקה מידורג הינם לפי סולם מקומי וככאלה הם מהווים חוות דעת ביחס לסיכויי אשראי של מנפיקים וכן של התחייבויות פיננסיות בישראל. דירוגים לפי סולם מקומי אינם מיועדים להשוואה בין מדינות אלא מתייחסים לסיכון אשראי יחסי במדינה מסוימת.

מידורג מגדירה סיכון אשראי כסיכון לפיו ישות עלולה שלא לעמוד בהתחייבויותיה הפיננסיות החוזיות במועד וכן ההפסד הכספי המשוער במקרה של כשל פירעון. דירוגי מידורג אינם מתייחסים לכל סיכון אחר, כגון סיכון המתייחס לנזילות, לערך השוק, לשינויים בשערי ריבית, לתנודתיות מחירים או לכל גורם אחר המשפיע על שוק ההון.

הדירוגים המונפקים על ידי מידורג ו/או פרסומיה אינם מהווים המלצה לרכישה, החזקה ו/או מכירה של אגרות חוב ו/או מכשירים פיננסיים אחרים ו/או כל השקעה אחרת ו/או להימנעות מכל אחת מפעולות אלו.

הדירוגים המונפקים על ידי מידורג ו/או פרסומיה אף אינם מהווים ייעוץ השקעות או ייעוץ פיננסי, וכן אין בהם משום התייחסות להתאמה של השקעה מסוימת למשקיע מסוים. מידורג מנפיקה דירוגים תחת ההנחה שכל העושה שימוש במידע המפורט בהם ובדירוגים, ינקוט זהירות ראויה ויבצע את ההערכות שלו (בעצמו ו/או באמצעות אנשי מקצוע המוסמכים לכך) בדבר הכדאיות של כל השקעה בכל נכס פיננסי שהוא שוקל לרכוש, להחזיק או למכור. כל משקיע צריך להסתייע בייעוץ מקצועי בקשר עם השקעותיו, עם הדין החל על ענייניו ו/או עם כל עניין מקצועי אחר.

מידורג איננה מעניקה שום אחריות, מפורשת או משתמעת, ביחס לדיוק, להיותו מתאים למועד מסוים, לשלמותו, לסחירותו או להתאמה לכל מטרה שהיא של כל דירוג או חוות דעת אחרת או מידע שנמסר או נוצר על ידי מידורג בכל דרך ואופן שהוא.

דירוגי מידורג ופרסומיה אינם מיועדים לשימוש של משקיעים פרטיים ויהיה זה בלתי אחראי ובלתי הולם למשקיע פרטי לעשות שימוש בדירוגים של מידורג או בפרסומיה בקבלתה של החלטת השקעה על ידו. בכל מקרה של ספק, מן הראוי שיתיעץ עם יועץ פיננסי או מקצועי אחר.

כל המידע הכלול בדירוגים של מידורג ו/או בפרסומיה ואשר עליו היא הסתמכה (להלן: "המידע"), נמסר למידורג על ידי מקורות מידע (לרבות הישות המדורגת) הנחשבים בעיניה לאמינים. מידורג איננה אחראית לנכונותו של המידע והוא מובא כפי שהוא נמסר על ידי אותם מקורות מידע. מידורג נוקטת באמצעים סבירים, למיטב הבנתה, כדי שהמידע יהיה באיכות ובהיקף מספקים וממקורות הנחשבים בעיניה לאמינים לרבות מידע שהתקבל מצדדים שלישיים בלתי תלויים, אם וככל שהדבר מתאים. יחד עם זאת, מידורג איננה גוף המבצע ביקורת ולכן היא איננה יכולה לאמת או לתקף את המידע. האמור בפרסומיה של מידורג, למעט כאלה שהוגדרו על ידה במפורש כמתודולוגיות, אינם מהווים חלק ממתודולוגיה על פיה עובדת מידורג. מידורג רשאית לסטות מן האמור בכל פרסום כזה, בכל עת.

בכפוף לאמור בכל דין, מידורג, הדירקטורים שלה, נושאי המשרה שלה, עובדיה ו/או כל מי מטעמה שיהיה מעורב בדירוג, לא יהיו אחראים מכוח הדין כלפי כל אדם ו/או ישות, בגין כל נזק ו/או אובדן ו/או הפסד, כספי או אחר, ישיר, עקיף, מיוחד, תוצאתי או קשור, אשר נגרם באופן כלשהו או בקשר למידע או לדירוג או להליך הדירוג, לרבות בשל אי מתן דירוג, גם אם נמסרה להם או למי מטעמם הודעה מראש בדבר האפשרות להתרחשותו של נזק או אובדן או הפסד כאמור לעיל, לרבות, אך לא רק, בגין: (א) כל אובדן רווחים, בהווה או בעתיד, לרבות אובדן הזדמנויות השקעה אחרות; (ב) כל הפסד ו/או אובדן ו/או נזק שנגרם כתוצאה מהחזקה ו/או רכישה ו/או מכירה של מכשיר פיננסי, בין אם הוא היה נשוא דירוג שהונפק על ידי מידורג ובין אם לאו; (ג) כל הפסד ו/או אובדן ו/או נזק, אשר נגרם בקשר לנכס פיננסי מסוים, בין השאר אך לא רק, כתוצאה או בקשר עם רשלנות (להוציא מרמה, פעולה בזדון או כל פעולה אחרת שהדין אינו מתיר לפטור מאחריות בגינה), מצדם של דירקטורים, נושאי משרה, עובדים ו/או כל מי שפועל מטעמה של מידורג, בין במעשה ובין במחדל.

מידורג מקיימת מדיניות ונהלים ביחס לעצמאות הדירוג ותהליכי הדירוג.

דירוג שהונפק על ידי מידורג עשוי להשתנות כתוצאה משינויים במידע שעליו התבסס הדירוג ו/או כתוצאה מקבלת מידע חדש ו/או מכל סיבה אחרת. עדכונים ו/או שינויים בדירוגים מופיעים באתר האינטרנט של מידורג שכתובתו: <http://www.midroog.co.il>